

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ТЕЛЕБАЧЕННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньої програми
Світлана РИБАЛКО

31.08. 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з навчальної роботи
Ірина СТАШЕВСЬКА

31.08. 2021 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ВИРОБНИЦТВІ
АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ТВОРІВ»**

Освітньо-професійна програма – Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

Спеціальність – 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Силабус склав:

кандидат філософський наук, старший викладач

Дмитро КОНОВАЛОВ

Силабус затверджено на засіданні кафедри телебачення
Протокол № 1 від «17» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри телебачення,
кандидат мистецтвознавства, доцент

Наталія МАРХАЙЧУК

Силабус погоджено на засіданні ради факультету аудіовізуального мистецтва,

Протокол № 2 від «31» серпня 2021 р.

Голова ради факультету АВМ,
доктор мистецтвознавства, доцент

Наталія РЯБУХА

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

1	Назва дисципліни	СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МЕДІАПРОДЮСУВАННЯ	
2	Викладач	Дмитро Олександрович Коновалов	
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	066 709 20 17 kinonat.kh@gmail.com	
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	ВИБІРКОВА	
5	Рік підготовки	1	
6	Семестр	2	
7	Форма навчання	ДФН	ЗФН
8	Лекції (год.)	20	5
9	Практичні заняття (год.)	26	6
10	Самостійна робота (год.)	100	137
11	Індивідуальна робота (год.)	4	2
12	Кількість кредитів	5,0	
13	Загальна кількість годин	150	
14	Види поточного контролю	поточне опитування, робота на практичних заняттях, виконання завдань СРС, індивідуальні завдання під час індивідуальних занять	
15	Вид підсумкового контролю	ЗАЛІК	

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Сучасні тенденції у виробництві аудіовізуальних творів» надає для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво» Спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» на другому (магістерському) рівні вищої освіти сучасну теоретичну та практичну підготовку з виробництва та просування кіно,- теле, відеотворів.

Дисципліна пропонується для вибору у 2 семестрі 1 року навчання і передбачає ряд лекційних, практичних та індивідуальних занять. Підсумкова форма контролю ЗАЛІК.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Дисципліна є курсом у ряду дисциплін, скерованих на набуття знань, умінь і навичок практичної роботи над власним проектом. Теоретичний матеріал дисципліни ґрунтується на знаннях, уміннях та навичках, набутих під час вивчення таких дисциплін першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, як «Режисура аудіовізуальних творів», «Теорія і практика монтажу аудіовізуальних творів», «Звукорежисура аудіовізуальних творів», «Зображальна культура аудіовізуального твору» та ін., а також освітніх компонент магістерської програми, зокрема «Аудіовізуальне мистецтво в сучасній культурі», «Медіапродюсування», «Продакшн аудіовізуальних творів» та ін. Здобута у ході вивчення дисципліни система знань, умінь і навичок стане теоретичним та практичним підґрунтям для виробництва власних аудіовізуальних творів.

2.3. Мета навчальної дисципліни – формування у студентів базових знань та практичних навичок у галузі виробництві аудіовізуальних творів.

2.4. Завдання вивчення дисципліни.

– сформуванати системні уявлення про основні етапи роботи над власним проектом аудіовізуального твору;

– дати знання щодо особливостей сучасних прийомів розробки сценарію аудіовізуального твору;

- навчити працювати з візуальними матеріалами та вести режисерський щоденник;
 - навчити аналізувати візуальні можливості теми аудіовізуального твору;
 - дати знання щодо підготовки до першого знімального дня;
 - працювати з відзнятим матеріалом аудіовізуального твору;
 - дати знання щодо особливостей сучасних технік монтажу аудіовізуального твору;
- У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- основні прийоми створення сучасного сценарію аудіовізуального твору;
- категорії аналізу візуальних можливостей теми аудіовізуального твору;
- шортліст підготовки до першого знімального дня;
- основні прийоми роботи над монтажною структурою аудіовізуального твору;

уміти:

- орієнтуватися у сучасних тенденціях виробництва аудіовізуального твору;
- класифікувати аудіовізуальний твір за стилем, жанром, та технікою зйомки і монтажу;
- оцінювати візуальні можливості теми аудіовізуального твору;
- орієнтуватися в основних сучасних прийомах зйомки аудіовізуального твору;
- орієнтуватися в основних сучасних прийомах монтажу аудіовізуального твору;

мати навички:

- розвивати проект аудіовізуального твору відповідно до сучасних тенденцій виробництва АВТ;
 - мати авторський підхід до створення власного проекту аудіовізуального твору ;
- Вивчення дисципліни «Сучасні тенденції у виробництві АВТ» дозволяє сформуванню й удосконалити наступні **програмні компетентності**:

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі в сфері виробництва аудіовізуальних творів або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК04. Здатність розробляти та керувати проектами.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК02. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/ або інноваційної творчо-виробничої діяльності в аудіовізуальній сфері у професійній діяльності.

ФК03. Здатність застосовувати сучасні методи та засоби аналізу та прогнозування складних проблем професійної діяльності.

ФК04 Здатність приймати ефективні рішення при невизначених умовах та вимогах, управляти стратегічним розвитком та поточною діяльністю виробничого колективу в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК05 Здатність до експертної та консультативної діяльності в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва

ФК12. Здатність керувати власною кар'єрою та безперервно продовжувати освіту;

ФК15. Вміння здійснювати аналіз екранної продукції щодо її художніх та медійних особливостей, технологічних знахідок та труднощів на всіх стадіях виробництва, визначати жанрово-стильову та архітектонічну специфіку аудіовізуального твору.

ФК16. Знання сучасних тенденцій розвитку аудіовізуального мистецтва, специфіки його видів, жанрово-стилістичних особливостей та інтерпретаційних стратегій.

ФК19. Вміння використовувати у практичній діяльності новітні технологічні можливості творчого процесу, узгоджувати їх використання з образно-ідейним задумом.

ФК24. Вміння здійснювати аналіз екранної продукції відповідно її художніх та медійних особливостей, технологічної специфіки на всіх стадіях виробництва.

2.6. Результати навчання даної освітньої компоненти деталізують такі програмні результати навчання (відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України), як:

ПРН 2. Уміти застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ПРН 4. Уміти застосовувати правові та етичні норми оцінки професійної діяльності, розробки та втілення аудіовізуальних проєктів в умовах ситуаційної невизначеності.

ПРН 5. Використовувати релевантні дані для прийняття рішень в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, відшукувати потрібні дані, аналізувати їх та оцінювати за допомогою сучасних методів та засобів роботи з даними.

ПРН 7. Оцінювати якість аудіовізуальних творів, враховувати ризики при їх виробництві.

ПРН 9. Вміти керувати професійним колективом.

ПРН 10. Розробляти та реалізовувати проєкти створення та комерціалізації аудіовізуальних творів.

ПРН 11. Приймати оптимальні рішення у творчо-виробничій діяльності у складних непередбачуваних умовах.

ПРН 12. Популяризувати аудіовізуальні проєкти в сучасних медіа.

ПРН 20. Креативно мислити відповідно до викликів часу та основних тенденцій в сфері аудіовізуального мистецтва, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій та творчих рішень у створенні аудіовізуальних творів.

ПРН 21. Реалізовувати на практиці поглиблені знання з теорії і практики аудіовізуального мистецтва та виробництва, менеджменту аудіовізуальної сфери.

ПРН 23. Проводити діяльність конкретного знімального колективу, організації в сфері аудіовізуального мистецтва відповідно до вимог та стандартів професійної творчо-виконавської та іншої діяльності.

Міжпредметні зв'язки. Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна базується на знанні студентами загально-гуманітарних дисциплін, фундаментальних дисциплін та професійно-орієнтованих дисциплін у робочих навчальних планах спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво і виробництво.

3. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Політика оцінювання. Перевірка та поточне оцінювання знань студентів денної форми навчання проводиться протягом семестру. Кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента.

У випадку не виконання студентом усіх передбачених робочою програмою форм поточного контролю він не допускається до заліку. Студент може здати борги на атестаційному / заліковому тижні (строго до взаємоузгодженого розкладу).

За рішенням кафедри студентам, які брали участь в позанавчальній науковій діяльності або виконували узгоджені з лектором індивідуальні форми роботи, присуджуються додаткові бали, кількість яких залежить від об'єму виконаної роботи на значимості досягнутих результатів.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності.

Під час роботи в аудиторії необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем. У разі загострення конфлікту він має обговорюватись у порядку, визначеному відповідним положенням ХДАК.

Норми академічної етики: дисциплінованість; відповідальність; дотримання субординації; академічна доброчесність.

Плагіат та інші форми академічної недоброчесності є неприпустимими. У разі виявлення будь-якої форми плагіату завдання / робота не зараховується.

Використання під час аудиторної роботи гаджетів припустимо виключно з навчальною метою. Звук виклику мобільного телефону має бути відключеним.

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ,
відповідно до затвердженої робочої програми**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						заочна форма				
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі			
л		Інд.	пр	сем	с.р.	л		Інд.	пр	сем	с.р.
РОЗДІЛ 1.											
Тема 1. Вступ. Мета, завдання та структура курсу. Режисер та режисерський щоденник. Поняття універсальних цінностей.	12	2		2		8	35,5	1	0,5	1	35,5
Тема 2. Дослідження теми фільму. Прийоми розвитку сюжету.	15	2	1	2		10					
Тема 3. Створення та розвиток сценарної ідеї. Аналіз структури фільму. Цитування і плагіат.	12	2		2		8					
Тема 4. Метафора в створенні образу персонажів. Пошук головних метафор фільму. Метафорична структура фільму.	15	2	1	2		10	27,5	1	0,5	2	27,5
Тема 5. Візуальна структура фільму Встановлення візуальних можливостей теми і матеріалу.	15	2		3		11					
	69	10	2	11		46	69	2	1	3	63
РОЗДІЛ 2.											
Тема 6. Операторська робота та відео архів.	18	2	1	3		12	33	1	0,5	1	30,5
Тема 7. Монтаж. Таблиця функціональності епізодів.	15	2		3		10					
Тема 8. Емоційна динаміка розвитку героїв. Трансформація характерів героїв. Таблиця емоційності епізодів.	15	2	1	3		10	48	2	0,5	2	43,7
Тема 9. Кульмінація. Сміслові провали і повернення назад.	18	2		3		12					
Тема 10. Усвідомлення варіантів фіналу.	15	2		3		10					
	81	10	2	15		54	81	3	2	3	74
Усього годин	150	20	4	26	-	100	150	5	2	6	137

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк год.
1.	Поняття універсальних цінностей: історії, які розуміють всі.	2
2.	Головний «двигун» фільму.	2
3.	Цитування і плагіат.	2
4.	Метафорична структура фільму.	2
5.	Найбільш розповсюдженні помилки операторів.	3
6.	Основні комплекти знімальної апаратури.	3
7.	Таблиця функціональності епізодів.	3

8.	Таблиця емоційності епізодів.	3
9.	Смислові провали і повернення назад.	3
10.	Монтаж. Невиправдані очікування глядачів.	3
	Усього	26

Самостійна робота

№ теми	Назва теми	Кільк год
1	Словник режисера.	8
2	Режисер та режисерський щоденник.	5
2	Інвентаризація особистих історій.	5
3	Прийоми розвитку сюжету.	8
4	Аналіз структури фільму	5
4	Варіанти відкриваючого кадру	5
5	Створення атмосфери фільму.	11
6	Композиція кадру і композиція фільму.	12
7	Паперовий монтаж.	5
7	Аналіз відзнятого відео та організація архіву.	5
8	Створення першого монтажного варіанту фільму.	10
9	Емоційна динаміка розвитку героїв.	6
9	Трансформація характерів героїв.	6
10	Уточнення кульмінації.	5
10	Чистовий монтаж.	5
	Усього	100

4. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми навчальної роботи: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

Методи навчання. Основними методами навчання мають виступати методи, які забезпечують інноваційну модель проблемного навчання. Зокрема, такі, як проблемний (проблемного викладення); частково-пошуковий (евристичний); методи коучинга; інтерактивний. Не менш важливими є й такі традиційні методи викладання, як пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний); репродуктивний, дослідницький. Також під час викладання предмету викладач має, по можливості, використовувати індивідуальний (особистісний) підхід до студентів, який є основою особистісно зорієнтованого навчання

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Форми контролю: поточний, проміжний (рубіжний) та підсумковий.

Підсумковий контроль знань: іспит. Підсумковий контроль виконується з метою оцінювання рівня знань, вмінь і навичок, отриманих студентом протягом семестру. Система підсумкового контролю передбачає оцінювання рівня знань всіх тем дисципліни. Загальний бал складається з суми балів з усіх видів навчальної роботи згідно із структурою залікових кредитів та балів, отриманих під час іспиту/заліку (відповідно до навчального плану). Іспит/залік проводиться у формі, затвердженій на засіданні кафедри (усній, письмовій, тестування).

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання усіх навчальних завдань і наявності позитивних результатів з усіх попередніх форм контролю. Кількість балів, які студент може отримати на підсумковому контролі, не може перевищувати 15% від загальної кількості балів.

Методи контролю. Перевірка та поточне оцінювання знань студентів денної форми навчання проводиться протягом кожного семестру за **100-бальною шкалою**. Рейтинговий бал є

«комплексним показником успішності студента, який визначається **сумою** фактично набраних рейтингових балів за усіма передбаченими заліковими модулями семестру і дає кількісну характеристику стану поточних навчальних досягнень студента з цієї дисципліни».

Схема нарахування балів, які отримують студенти

T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	Підсумковий контроль	Виконання необов'язкових завдань	Сума
12	12	12	12	12	До 25	До 15	100 +15

Оцінювання рівня набутих компетентностей відбувається за рейтинговою накопичувальною системою шляхом поточного та підсумкового контролю знань.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни «Експертиза Сучасні тенденції у виробництві АВТ» становить 120 год., із них 10 – лекції, 25 – практичні заняття, 5 – індивідуальні заняття, 80 год. – самостійна робота студентів. Вивчення дисципліни завершується заліком у 6 –му семестрі.

Критерії оцінювання результатів навчання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Високий рівень виконання програмних завдань, участь у всіх практичних заняттях, вільна орієнтація в матеріалі, володіння відповідною лексикою, термінами та поняттями, здатність аналізувати, порівнювати візуальну інформацію, розуміти значення експертизи у майбутній професії	зараховано
82-89	B	Гарний рівень виконання програмних завдань, вільна орієнтація в матеріалі, участь у майже всіх практичних заняттях (не менше 90 %), володіння відповідною лексикою, термінами та поняттями, здатність відтворити отримані знання	
74-81	C	Задовільний рівень виконання 70 % програмних завдань, недостатньо вільне володіння спеціальною лексикою та термінологією, незначні прогалини в матеріалі курсу	
64-73	D	Незадовільний рівень виконання від 30 до 50 відсотків програмних завдань, слабке знання відповідної лексики та термінології, суттєві прогалини у матеріалі курсу	
60-63	E	Незадовільний рівень виконання більше 50 % програмних завдань, фрагментарне відтворення матеріалу курсу, надто низький рівень спеціальної термінології, відсутність мотивації у навчанні	
35-59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Робоча навчальна програма, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, опорні конспекти лекцій; ілюстративні матеріали, електронні презентації, тестові завдання (для проміжного / рубіжного контролю).

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення: медіапроектор для транслявання презентацій, навчальних відеофільмів.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- Erik Knudsen. Finding the Personal Voice in Filmmaking. Springer Nature
- Ken Dancyger. The Director's Idea. The Path to Great Directing. Elsevier Inc., 2006
- Lloyd Kaufman. Make Your Own Damn Movie! Secrets of a Renegade director. St. Martin's Press, 2003
- Michael Wareham Dean. \$30 Film School. Premier Press, 2003
- Mick Hurbis-Cherrier. A Creative Approach to Narrative Filmmaking (Third Edition). Routledge, 2018
- Neil Landau, Matthew Frederick. 101 Things I learned in Film School. Grand Central Publishing, 2010
- Roy Frumkes and Rocco Simonelli. Shoot Me. Independent Filmmaking from Creative Concept to Rousing Release. Allworth Press, 2002
- Switzerland AG, 2018
- Vincent LoBrutto. The filmmaker's guide to production design. Allworth Press, 2002
- Алфьорова З.І. Теоретико-методологічні засади вивчення екранних проявів етнічної ідентичності. *Мистецтвознаво України* : зб. наук. пр. К.: Акад. мистец. України, 2003. Вип. 3. С. 250–256.
- Безклубенко С. Д. Відеологія: основи теорії екранних мистецтв. Київ : Альтерпрес, 2004. 328 с.
- Букс Д. Н. Что такое фильм? / перекл. з англ. Харьков: Гуманитар. Центр, 2020. 240 с.
- Вильярехо Э. Фильм: теория и практика / пер. с англ. А. А. Ильиной. Харьков: Гуманитар. Центр, 2015. 226 с.
- Горпенко В. Г. Архітекtonіка фільму: Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища : В 5 т. Т. 1. Довиразне зображення. Київ: ДІТМ, 2000. 242 с.
- Горпенко В. Г. Архітекtonіка фільму: Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища : В 5 т. Т. 2. Дія - драматургічні засади архітекtonіки Київ: ДІТМ, 2000. 118 с.
- Горпенко В. Г. Архітекtonіка фільму: Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища : В 5 т. Т. 3, ч. 1. Монтажна архітекtonіка фільму. Кадрозчеплення Київ: ДІТМ, 2000. 157 с.
- Горпенко В. Г. Архітекtonіка фільму: Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища : В 5 т. Т. 3, ч. 2. Монтажна архітекtonіка фільму. Сюжетотворення Київ: ДІТМ, 2000. 146 с.
- Горпенко В. Г. Архітекtonіка фільму: Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища : В 5 т. Т. 4, ч. 1. Архітекtonіка кольору. Природа. Функції Київ: ДІТМ, 2000. 182 с.
- Горпенко В. Г. Архітекtonіка фільму: Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища : В 5 т. Т. 4, ч. 2. Архітекtonіка кольору. Видова специфіка кольору Київ: ДІТМ, 2000. 140 с.
- Горпенко В. Г. Архітекtonіка фільму: Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища : В 5 т. Т. 5. Архітекtonіка фільму як системне (структурне) утворення Київ: ДІТМ, 2000. 250 с.
- Горпенко В. Г. Виразальні можливості монтажу. Київ: ДІТМ, 1999. 61 с.
- Горпенко В. Г. Монтаж: Кіно. Телебачення : Моногр.; Київ: ДІТМ, 272 с.
- Горпенко В. Г. Монтажене кадрозчеплення Київ: ДІТМ, 1999. 73 с.

24. Горпенко В. Г. С. Параджанов: перші кроки Київ: ДІТМ, 1999. 66 с.
25. Горпенко В. Г. Сюжетотворчі можливості монтажу Київ: ДІТМ, 1999. 62 с.
26. Горпенко В. Г. Телевізійна специфіка кольору. Кольоромузика. Київ: ДІТМ, 1999. 68 с.
27. Зубавіна І. Б. Час і простір у кінематографі. Київ : Щек, 2008. 447 с.
28. МакДональд К. Теорія фільмів / перекл. з англ. Харків : Гуманітарний центр, 2018. 236 с.
29. Погребняк Г. П. Авторський кінематограф у культурному просторі другої половини ХХ – початку ХХІ століття: монографія. Київ: НАКККіМ, 2020. 448 с.
30. Рибак-Акімов В. В. Зображення, слово, звук у художньому фільмі. Київ, 1967.
31. Скуратівський В. Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза, структура, функція: в 2 ч. Київ, 1997. Ч. 1. 224 с.; Ч. 2. 229 с.
32. Ширман Р. Алхимия режиссуры. Киев : ЗАТ «Телерадиокурьер», 2008. 344 с.
33. Шкляревський Г. Режисура. Морфологія і синтаксис екранних мистецтв. Київ : Альма-Прес, 2004. 320 с.

Internet resources

1. 1.Introductory Film Studies 01: Shot Composition <https://www.youtube.com/watch?v=O2AUPvoGwKI>
2. 2.Introductory Film Studies 02: Camera Angle <https://www.youtube.com/watch?v=iP4RZeDd6Z4&t=20s>
3. 3.Introductory Film Studies 03: Editing <https://www.youtube.com/watch?v=z0j2nIulQDQ>
4. 4.I Tried Living Like Christopher Nolan for 7 Days <https://www.youtube.com/watch?v=qIPhG1g2yUo>
5. 5.How to Shoot a Scene Using Basic Coverage <https://www.youtube.com/watch?v=oNePOOLv-ew>
6. 6.The Directors Series https://www.youtube.com/results?search_query=The+Directors+Series
7. 7.The BEST Cinematography Advice From Roger Deakins (His Philosophy of Cinematography)
8. <https://www.youtube.com/watch?v=p6zWyxNrHO0>
9. 8.Ultimate Guide to Camera Shots: Every Shot Size Explained [The Shot List, Ep 1]
10. <https://www.youtube.com/watch?v=AyML8xuKfoc>
11. 9.The Director Who Mastered The Art of Filming Faces <https://www.youtube.com/watch?v=IK4KO0E5Ze0>
12. 10.The Elements of a Great Film
13. <https://www.youtube.com/watch?v=7AFTM5pBOwE>